

Aan Anna Maria van Schurman

14 januari 1649

m: Den Haag, KB, ms. KA 44, nr. 415; **c**: *ibid.*, ms. KA 45, f. 147v; **d**: Worp, *Briefwisseling*, 4907.

Nobiliss[im]a Virgo,

Vide quam nulla mihi neque corporis, neque animi digressio evellere illas vel interrompere valeat perpetuas de virtute tua cum stupore cogitationes. Parum fuit quod, te faciente, comites Musas plaustro vexerim. Ecce, nunc inter famulos, quos a tergo et a fronte habui, medius discurrens eques, totis non quatuor horis Leidam vectus, de te et ad te hos mecum sermones habui. Hos, inquam, volando versus feci, quod nec Mercurio credas in mentem hactenus venisse, ut nec ipsum alatum patrem pulcherrimos illos questus, ‘qua te regione requiram’, et quae sequebantur alia quam prosa oratione protulisse. At Aethiopes nimirum Musae neutri ne fando quidem innotuerant, quibus ergo tu currenti fidelissime succurristi. Ut ex hoc stadio me propriam, nummos mitto ecce Gallicos, quos in pretio mihi esse dicebam, Warini alterum, alterum τού Du Pré, praestantiss[im]orum artificum, atque in illo regno m[a]x[i]me celebrium, dubito an superstitem. Utra manus utri praestet tu iudicabis et, ni fallor, illam tuam omnipotentem, ut in versu dixi, aegre continebis ab hisce tantis viris imitandis vel superandis. Eius quid acciderit, aliquando certior fieri avebo. Vale, Nobil[issim]a D[omi]na. Hagae Com[itu]m 4/14 Ian[uarii] CI)D)CXLIX.

1 Nobiliss[im]a Virgo: *om. d* **2** illa[m]s **m** **3** perpetua[m]s **m** || cogitatio[n]e[m]s **m** || quod te [s**ente] comites **m** || comites: *om. d* **4** inter [duo] famulos **m** || qu[i]llo a tergo et [a fronte [ante] me vehebantur] a fronte habui: *sup. lin m*; quo: quos *corr. c, d* **5** vectus [tecum] de **m** **6** quod: quos **d** **7** ipsum [Daedalum] alatum **m** **8** At [nimirum sociam de Musis Aethiopibus nemini] Aethiopes **m** || nimirum: *sup. lin. m* **9** quibus [adeo] ergo **m** || currenti [vere] fidelissime **m** || stadio [exeam] me **m** **10** mitto: *sup. lin. m* || Gallicos [de quibus verba ferimus] quos ... dicebam *add. in marg. m* **12** dubito ... superstitem: *add. in marg. m* **13** aegre [ab] continebis **m** || hisce [exemplaribus] tantis **m** **14** Vale ... D[omi]na: *om. d*

Doorluchtige vrouwe,

Zie hoe geen enkele vorm van lichamelijke of geestelijke verwijdering in staat is die voortdurende gedachten vol bewondering voor uw kwaliteiten te doen verdwijnen of te onderbreken. Het volstond niet dat ik uw gedichten als reisgenoten in mijn koets heb meegevoerd, zoals u doet. Kijk, nu heb ik, omringd door personeel, met een dienaar voor en achter me, tijdens een rit te paard die me in nog geen vier uur naar Leiden bracht, bij mezelf

deze gesprekken over u en met u gevoerd. Ik heb, bedoel ik, in vliegende vaart deze verzen geschreven, waarvan u niet zoudt geloven dat ze ooit bij Mercurius zijn opgekomen,¹ en evenmin dat de gevleugelde vader die prachtige klacht ‘waar ter wereld kan ik je vinden’ en wat daarop volgt,² in een andere stijl dan proza kon formuleren. De Ethiopische Muzen, waarmee u me onderweg zo heel trouw hebt vergezeld, waren echter aan geen van beiden bekend, niet eens van horen zeggen.³ Om me uit dit spoor los te maken, stuur ik u deze Franse medaillons, waarvan ik u heb gezegd dat ik ze zeer op prijs stel, het ene van Warin, het andere van Dupré,⁴ beiden artiesten van topniveau die in hun land een uitzonderlijke reputatie genieten (ik weet niet of ze nog leven). Welke kunstenaarshand uw voorkeur wegdraagt, moet u zelf maar uitmaken, en als ik me niet vergis, zal het u moeite kosten om, zoals ik in mijn vers heb geschreven, uw eigen hand die alles vermag ervan te weerhouden om deze grote meesters na te bootsen of te overtreffen. Ik wil heel graag ooit vernemen hoe het verder afloopt. Den Haag, 14 januari 1649.⁵

---

¹ Mercurius wordt hier, net als Daedalus, genoemd als uitvinder (onder meer van de lier). De drie personages – Huygens, Mercurius en Daedalus – zijn bovendien onderling verbonden door het idee van ‘gevleugeld’: Huygens ijlt verder in vliegende vaart (‘volando’); Mercurius is traditioneel voorgesteld met vleugels aan zijn hoed en zijn voeten; Daedalus staat bekend om de vleugels die hij nabouwde om te ontsnappen uit het labyrint.

² Verwijzing naar de fatale tocht van Daedalus (de ‘gevleugelde vader’) en Icarus, met citaat van Ovidius, *Metamorfosen*, 8, 232. (Worp verwijst ten onrechte naar boek 12)

³ Midden januari schreef Huygens twee Latijnse epigrammen op haar studie van het Ethiopisch, die zij in hetzelfde metrum beantwoordde, cf. Worp, *Gedichten*, dl. IV, p. 147-148.

⁴ Over Warin en Dupré, zie n. 48.

⁵ Huygens gebruikte de dubbele datering, Juliaans en Gregoriaans (4/14 januari).